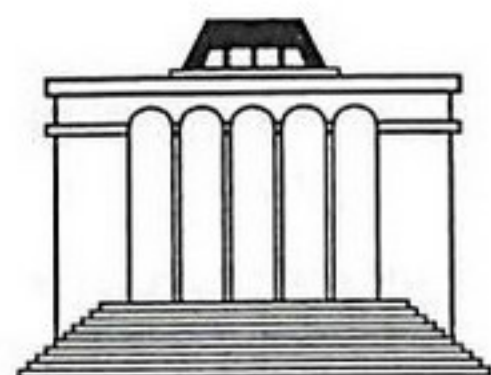

ԱԼՎԱՐԴ
ՍԱՐՈՒԽԱՆԻ
ՂԱԶԻՅԱՆ

ԿԵՆՍԱՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
ИНСТИТУТ АРХЕОЛОГИИ И ЭТНОГРАФИИ

ЗАСЛУЖЕННЫЕ УЧЕНЫЕ

7

АЛВАРД САРУХАНОВНА
ГАЗИЯН

БИБЛИОГРАФИЯ

БИБЛИОГРАФИЮ СОСТАВИЛ ГЕВОРГ ГАЗИЯН

ВВЕДЕНИЕ Д. Ф. Н. ТАМАР АЙРАПЕТЯН

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF ARMENIA
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY AND ETHNOGRAPHY

HONOURED SCIENTISTS

7

ALVARD S. GHAZIYAN
BIBLIOGRAPHY

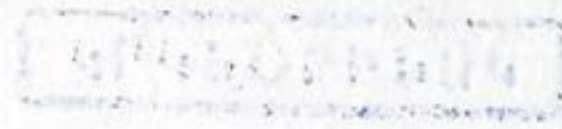
BIBLIOGRAPHY BY GEVORG GHAZIYAN

INTRODUCTION BY PhD TAMAR HAYRAPETYAN

ИЗДАТЕЛЬСТВО «ГИТУТЮН» НАН РА
ЕРЕВАН – 2016

PUBLISHING HOUSE "GITUTYUN" OF NAS RA
YEREVAN – 2016

1342558

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

ՎԱՍՏԱԿԱՇԱՏ ԳԻՏԱԿԱՆՆԵՐ

7

**ԱԼՎԱՐԴ ՍԱՐՈՒԽԱՆԻ
ՂԱԶԻՅԱՆ**

ԿԵՆՍԱՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱԶՄԵՑ ԳԵՎՈՐԳ ՂԱԶԻՅԱՆԸ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ Բ. Գ. Դ. ԹԱՄԱՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԻ

1802287

ՀՀ ԳԱԱ «ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆ – 2016

ՀՏԴ 01:391/395(=19):398(=19)
ԳՄԴ 91.9:63.5(5Հ):82.3(5Հ)
Ղ 170

Տպագրվում է ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության
ինստիտուտի գիտական խորհրդի որոշմամբ

Խմբագրական խորհուրդ՝
Պ. Ավետիսյան, Ս. Հարությունյան,
Թ. Հայրապետյան

Պատասխանատու խմբագիր՝
բ.գ.դ. Թամար Հայրապետյան

Ղ 170 Ալվարդ Ղազիյան: Կենսամատենագիտություն / Կազմեց՝ Գ.
Ղազիյան, ներածությունը՝ բ.գ.դ. Թ. Հայրապետյանի: Երևան:
Գիտություն, 2016, – 40 էջ:

ՀՏԴ 01:391/395(=19):398(=19)
ԳՄԴ 91.9:63.5(5Հ):82.3(5Հ)

ISBN 978-5-8080-1249-3

© Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, 2016

ԱԼՎԱՐԴ ՂԱԶԻՅԱՆ
ԿՅԱՆՔԻ ԵՎ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱՌՈՏ ԱԿՆԱՐԿ

ԾՆՆԴՅԱՆ 85-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹԻՎ

Բանասիրական գիտությունների թեկնածու, առաջատար գիտաշխատող Ալվարդ Սարուխանի Ղազիյանը, իր գիտական գործունեությունը սկսելով ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտում, ավելի քան չորս տասնամյակ անձնադիր նվիրումով և բարձր պատասխանատվությամբ լծվել է հայագիտության կարևոր ճյուղերից մեկին՝ բանագիտությանը:

Ա. Ղազիյանը (Ղազարյան) ծնվել է 1930 թ. դեկտեմբերի 13-ին Հայկական ԽՍՀ Իջևանի շրջանի Սարիգյուղում՝ Ղարաբաղից այստեղ տեղափոխված ընտանիքում: 1933 թ. Ղազարյանները տեղափոխվում են Գանձակ (Կիրովաբադ): 1937 թ. նա ընդունվում և 1947 թ. մեղալով ավարտում է քաղաքի № 10 հայկական միջնակարգ դպրոցը:

Նույն թվականին ընդունվում է Երևանի պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետի «Հայ բանասիրություն» բաժինը, որն ավարտում է գերազանցության դիպլոմով 1960 թ.՝ Ալթայի երկրամասի արքայապայրից (1949-1956 թթ.) վերադառնալուց հետո:

1961 թ. հոկտեմբերին Ա. Ղազիյանն ընդունվում է ՀԽՍՀ ԳԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի հայ ժողովրդական բանահյուսության բաժինը, որտեղ աշխատում է մինչև այժմ (2000-2009 թթ. բանահյուսության տեքստաբանության բաժնի վարիչ):

Ժողովրդագիտական իր գործունեությունը Ա. Ղազիյանը սկսում է նշանավոր բանագետ Արտաշես Նազինյանի ղեկավարությամբ: 1971 թ. Ա. Ղազիյանը պաշտպանում է «Հայ ժողովրդական ուղեգրի և զինվորի երգեր» թեմայով թեկնածուական ատենախոսությունը՝ նվիրված հայոց երգային բանահյուսության այդ տեսակի ժանրային առանձնահատկություններին, գաղափարական բովանդակությանն ու գեղարվեստաարտահայտչական միջոցների համալիր ուսումնասիրությանը (համահավաք բնագրերի հետ տպագրվել է 1989 թ.):

1983 թ. «Հայ ազգագրություն և բանահյուսություն» մատենաշարով (հ. 15, «Արցախ») լույս է տեսնում Ա. Ղազիյանի Արցախից 1970-ական թվականներին գրի առած հեքիաթների, զրույցների, մանրապատում-զվարճախոսությունների, ավանդությունների, երգերի, մականունների, ասութաբանական բանահյուսության նմուշները, նրա կազմած հայ մշակույթի նշանավոր երախտավոր Գ. Սրվանձտյանի երկերի առաջին հատորը («Գրոց ու բրոց և Սասունցի Դավիթ կամ Մհերի դուռ», «Մանանա», «Համով-հոտով», մամուլում լույս տեսած բանահյուսական նշխարները):

Ա. Ղազիյանը լուրջ ներդրում ունի հայկական հեքիաթների գիտական հրատարակության և դրանց՝ ըստ միջազգային սյուժետների դասակարգման գործում: Նա կազմել և հրատարակել է «Հայ ժողովրդական հեքիաթներ» գիտական հրատարակության 13-րդ (Մուշ-Տարոն, 1985), 14-րդ (Վան-Վասպուրական, 1999) և 16-րդ (Վան-Վասպուրական, 2009) հատորները՝ օժտված համապատասխան առաջաբաններով, բարբառային ու դժվար հասկանալի բառերի բառարաններով, ցանկերով և այլն:

Հայ բանահյուսական մշակույթի գրառման և արժևորման ոլորտում կարևոր երևույթ է Ա. Ղազիյանի և Ս. Վարդանյանի հավաքած,

կազմած և հրատարակած «Բաքվի հայոց բանահյուսությունը» ժողովածուն (2004թ.): Այս աշխատության շնորհիվ բաքվահայերի բանավոր ավանդությունն առաջին անգամ դրվում է գիտական շրջանառության մեջ՝ հնարավորություն ընձեռելով մեզանում եղած բանահյուսական նյութն ամբողջացնելու, զուգադրելու, նորագույն խնդիրներ առաջ քաշելու և հետազոտելու ուղղությամբ:

Ժողովրդին իր ակունքներին վերադարձնելու առումով ցուցանշական են Ա. Ղազիյանի «Պ. Սևակի «Անլուելի զանգակատան» բանահյուսական հենքը» (1973), «Ղարաբաղի գվարճախոս Պըլ-Պուղին» (1978), «Հայ ժողովրդական սնահավատական գրույցների դասակարգման հարցի շուրջ» (1983), «Устное народно-поэтическое творчество» (1990), «Сасна црер. армянский героический эпос» (1976), «Гардманк. историко-этнографический очерк» (1992), «Հնագույն մի սովորության արձագանքները հայ բանահյուսության մեջ» (1977). «Ականատեսը Վան քաղաքի քանաամյա անցքերի մասին 1877-1897 թթ.» (1990), «Административный передел внутренних границ Закавказья» (2000), «Ազատագրական պայքարի արտացոլումն արցախահայոց բանահյուսության մեջ» (1995) և այլ հոդվածներ ու հրապարակումներ:

Այս ամենով հանդերձ, բանագետ Ա. Ղազիյանի ուշադրության կենտրոնում են շարունակում մնալ նաև Հայաստանի ռազմավարության տնտեսական խնդիրներն ու գիտական ժառանգության պատմագիտական մեծ արժեք ներկայացնող կարևոր ձեռագրերը, որոնց տպագրությունն ամփոփված է Ա. Ղազիյանի և Ա. Քալանթարյանի կազմած թիվ 1 և 2 «Վավերագրերում» (1999, 2001):

Ա. Ղազիյանի աշխատությունների նշանակալից բաժինը վերաբերում է Արցախի ոչ նյութական մշակութային ժառանգությանն ու պատմությանը: Արցախյան ազատամարտի տարիներին նա լծվում է հարկադրական համրության մատնված արխիվային փաստաթղթերի հայտնաբերմանն ու լուսաբանմանը և գործնական աջակցությամբ օժանդակում է արցախահայությանը: Ս. Միրզոյանի և Ա. Ղազիյանի կազմած «Հայերի կոտորածները Բաքվի և Ելիզավետպոլի նահանգներում 1918-1920 թթ.» (2003) վավերագրերի և նյութերի սովոր ժողովածուն առաջին անգամ ամբողջական տեսքով հրապարակում է Բաքվի և Ելիզավետպոլի նախկին նահանգներում թուրքական զոր-

քերի և ադրբեջանական իշխանությունների կողմից հայ բնակչության նկատմամբ իրագործված զանգվածային կոտորածների մասին պատմող փաստաթղթեր և նյութեր: Մեր ժողովրդի պատմության դժվարին խնդիրներին առնչվող այդ կարևորագույն փաստաթղթերը Ա. Ղազիյանը տարիներ շարունակ պրայտել, ծանոթագրել և դարձրել է հասարակության սեփականությունը:

Ա. Ղազիյանը ընդգծված քաղաքացիական պարտքի գիտակցության տեր անձնավորություն է, նրա համար առաջնայինը պետության, հասարակության, աշխատանքի շահն է: Բանագետը հեղինակել է յոթ տասնյակից ավելի գիտական, լրագրային հոդվածներ, գրախոսականներ, հրապարակումներ: Հատկապես ուշադրության են արժանի նշանավոր հայագետ-բանագետներին, հայագգի ոազմական անվանի գործիչներին նվիրված նրա հոդվածները (Գ. Սրվանձտյան, Ե. Լալայան, Խ. Դադյան, Քաջբերունի, Մ. Միանսարյան, Ա. Կիսիբեկյան, զորավարներ Մ. Լորիս-Մելիքյան, Հ. Լազարյան, Ա. Տեր-Ղուկասյան, ծովակալ Լ. Սերեբրյակով և այլք): Ուշագրավ է բազմավաստակ գիտնական-բանագետ Ս. Հարությունյանի կյանքին ու գործունեությանը նվիրված «Կենսամատենագիտությունը» (2003):

Ա. Ղազիյանը կատարել է նաև թարգմանական աշխատանքներ: 1989 թ. «Հայաստան» հրատարակչությունը լույս է ընծայում ռուսերենից նրա թարգմանած «Աֆորիզմներ» ծավալուն ժողովածուն, 1998 թ.՝ Լ. Մելիք-Շահնազարյանի «Ադրբեջանի ոազմական հանցագործությունները Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության խաղաղ բնակչության դեմ» աշխատության հայերեն թարգմանությունը, որը Ադրբեջանին պատասխանատվության ենթարկելու առաջին փորձն է հեղինակի կողմից:

Նա խմբագրել է բանագիտական մի շարք աշխատություններ (Գ. Միքայելյանի «Նոր Բայագետի բանահյուսությունը» (1980), Լ. Հարությունյանի «Նշխարներ Արցախի բանահյուսության» (1991) Կ. Ղահրամանյանի «Օջախի գիրքը» (2002), Հ. Հովսեփյանի «Ղարադաղի հայերը» հ. 2, Բանահյուսություն (2009) և այլն:

2010 թ. Ա. Ղազիյանը «Պատմաբանասիրական հանդեսում» հրատարակել է մի հատված Աբրամ Կիսիբեկյանի հուշագրությունից՝ Ղարաբաղի նոր պատմության ողբերգական դեպքերի մասին, որին

հաջորդել է Աբրահամ Կիսիբեկյանի երկու հատորանոց «Հուշերը» (2011, Պատասխանատու խմբագիր՝ Ա. Ղազիյան), որտեղ արժեքավոր տեղեկություններ, տվյալներ կան Ղարաբաղի որոշ բնակավայրերի, Շուշի քաղաքի պատմության, ժողովրդագրության, ազգագրության վերաբերյալ:

2011 և 2013 թթ. նույն «Պատմաբանասիրական հանդեսում» լույս են տեսել «Սարգիս Կուկունյանը ժողովրդական երգերում» և «Գնդապետ Մազմանյանը ժողովրդական երգերում» բանագիտական հոդվածները, որտեղ Ա. Ղազիյանը բացահայտել է վերոնշյալ արժանավոր հայորդիների բանահյուսական կերպարները:

2012 թ. Մոսկվայի «Hayka» հրատարակչությունը «Ժողովուրդներ և մշակույթներ» մատենաշարով լույս է ընծայել «Армяне» (Հայեր) ժողովածուն (648 էջ), որտեղ հայ ժողովրդական հեքիաթների, ծիսական, ինչպես նաև ռազմի ու զինվորի երգերի մասին վերլուծությունները պատկանում են Ա. Ղազիյանի գրչին:

2015 թ. Ա. Ղազիյանը հրատարակել է «Արևմտահայոց պայքարի Արցախի գավակները» աշխատությունը, որը նվիրված է 19-րդ դարի վերջին տասնամյակներում, բալկանյան ժողովուրդների օրինակով, Արևմտյան Հայաստանում ծավալված ազատագրական պայքարին գործուն մասնակցություն ունեցած, Արցախ աշխարհում ծնված ու կրթություն ստացած անհատներին:

1966 թ. ի վեր Ա. Ղազիյանն իր հայրենի եզերքի անվանի բանահավաքներից է: Նա Ղարաբաղից և հարակից շրջաններից գրի է առել արժեքավոր բանահյուսական հարուստ նյութեր:

Ա. Ղազիյանը 1994 թ.-ից ԼՂՀ գրողների միության անդամ է, 1988 թ.-ից «Արցախ» հայրենակցական միության անդամ:

ՀՀ ԳԱԱ առաջատար գիտաշխատող, բանագետ Ա. Ղազիյանն ավագ սերնդի լավագույն մտավորականներից է, ով ջանում է հայտնաբերել կարող ուժերին և ընթացք ու ուղղություն տալ նրանց հետազոտական աշխատանքներին: Դրան զուգահեռ նա այսօր էլ եռանդագին շարունակում է իր գիտական գործունեությունը՝ ծրագրելով և իրագործելով նորանոր անելիքներ՝ ի շահ հայ բանագիտության:

Թամար Հայրապետյան

Բանասիրական գիտությունների դոկտոր

ԱԼՎԱՐԴ ՂԱԶԻՅԱՆԻ
ՏՊԱԳԻՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

1964

1. Հայ ժողովրդական ոազմի և զինվորի երգեր [հոդված]
«Տեղեկագիր հասարակական գիտությունների», ՀՍՍՌ ԳԱ ամսագիր, Երևան, 1964, № 10, էջ 79-88:

1965

2. Հոբելյանական նստաշրջան՝ նվիրված
Երվանդ Լալայանի ծննդյան 100-ամյակին [հոդված]
«Տեղեկագիր հասարակական գիտությունների», ՀՍՍՌ ԳԱ ամսագիր, Երևան, 1965, № 1, էջ 97-98:

1966

3. Խ. Փորքշեյան, «Նոր-Նախիջևանի հայ
ժողովրդական բանահյուսություն».
Բանահյուսական նյութերի ժողովածու [գրախոսություն]
«Սովետական գրականություն», ամսագիր, Երևան, 1966, № 3,
էջ 131-132:

1967

4. «Հայ ժողովրդական հեքիաթներ» [գրախոսություն]
«Սովետական գրականություն», ամսագիր, Երևան, 1967, № 4,
էջ 145-146:

1968

5. *Հեղափոխության թեման
հայ ժողովրդական երգերում* [հոդված]
«Լրաբեր հասարակական գիտությունների», ՀՍՍՀ ԳԱ
ամսագիր, Երևան, 1968, № 4, էջ 55-65:

1969

6. *Զեյթունի երգեր* [հոդված]
«Լրաբեր հասարակական գիտությունների», ՀՍՍՀ ԳԱ
ամսագիր, Երևան, 1969, № 11, էջ 92-102:

1971

7. *Армянские народные военные
и солдатские песни* [Исследование]
изд-во АН Арм.ССР, Ереван, 1971, 22 с.
8. *О похоронных обрядах и причитаниях
Нагорного Карабаха, соавт. К.В.Сехбосян* [доклад, тезисы]
Всесоюзная научная сессия, посвященная итогам полевых-
археологических и этнографических исследований в 1970 г.,
работа секций этнографов, фольклористов и антропологов.
Тбилиси, 1971, 13 апреля, ст. 126.

1973

9. *«Անլոելի զանգակատան» բանահյուսական հենքը* [հոդված]
«Պատմա-բանասիրական հանդես», ՀԽՍՀ ԳԱ պարբերական,
Երևան, 1973, № 1, էջ 71-83:

1974

10. *Լեոնային Ղարաբաղի բանահյուսությունը
1970-1973 թթ. գրառումների հիման վրա* [հոդված]
«Պատմա-բանասիրական հանդես», ՀԽՍՀ ԳԱ պարբերական,
Երևան, 1974, № 4, էջ 235-241:

- 11. Армянский народный героический эпос Сасна црер**
(на укр. яз.)

[статья]

«Народное творчество и этнография», журнал, Киев, 1974, № 6, сс. 64-71.

1976

- 12. Զատամյալ մեծահասակների «կամավոր մահվան» սովորույթի վերապրուկները և դրանց վերախմաստավորումը ըստ հայ բանահյուսության նյութերի**

[գեկուցում]

Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի 1974-1975 թթ. ազգագրական-բանահյուսական դաշտային աշխատանքներին նվիրված գիտական նստաշրջանի թեզիսներ, Երևան, 1976, դեկտեմբերի 23-24, էջ 14-15:

1977

- 13. Հնագույն մի սովորույթի արձագանքները հայ բանահյուսության մեջ**

[հոդված]

«Պատմա-բանասիրական հանդես», ՀԽՍՀ ԳԱ պարբերական, Երևան, 1977, № 2, էջ 275-280:

1978

- 14. Գարեգին Սրվանձտյանց, Երկեր, հ.1** [գիրք, գիտ. հրատարակ.]
(բնագրեր, ծանոթագրություններ, ցանկեր)

ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., Երևան, 1978, 668 էջ:

- 15. Ռուս-պարսկական պատերազմների արձագանքները հայ ժողովրդական ստեղծագործություններում**

[հոդված]

«Պատմա-բանասիրական հանդես», ՀԽՍՀ ԳԱ պարբերական Երևան, 1978, № 3, էջ 109-116:

- 16. Ղարաբաղի գվարճախոս Պըլ Պուղին**

[հոդված]

«Լրաբեր հասարակական գիտությունների», ՀՍՍՀ ԳԱ ամսագիր Երևան, 1978, № 9 (429), էջ 60-69:

1979

17. Հայ ժողովրդական երգարվեստն
ու պարարվեստն այսօր [հոդված]
«Սովետական արվեստ», ամսագիր, Երևան, 1979, №11, էջ 31-32:

1980

18. Գ. Հ. Միքայելյան, «Հայ ազգագրություն
և բանահյուսություն, նյութեր և
ուսումնասիրություններ» պր.11, Նոր Բայազետ [խմբագրում]
(ներածություն)
ՀԽՍՀ ԳԱ հրատ., Երևան, 1980, 166 էջ:
19. «Սասնա ծռեր» ժողովրդական վեպի
նորահայտ պատումների գիտական
հրատարակությունը [գրախոսություն]
«Պատմա-բանասիրական հանդես», ՀԽՍՀ ԳԱ պարբերական
Երևան, 1980, № 3(90), էջ 286-288:

1982

20. «Հայ ազգագրություն և բանահյուսություն»
(նյութեր և ուսումնասիրություններ), պր.12, [գրախոսություն]
(Ստ. Լիսիցյանի և Լ. Վարդանյանի ազգագրական
աշխատությունները)
«Լրաբեր հասարակական գիտությունների», ՀՍՍՀ ԳԱ
ամսագիր Երևան, 1982, № 1(469), էջ 98-100:
21. «Սասնա ծռեր» ժողովրդական վեպի
նորահայտ պատումների գիտական
հրատարակությունը [գրախոսություն]
«Պատմա-բանասիրական հանդես», ՀԽՍՀ ԳԱ պարբերական,
Երևան, 1980, №3, էջ 286-288:
22. Մնահավատական գրույցներ (Ըստ
Արցախի բանահյուսության նյութերի) [գեկուցում, թեգիսներ]

Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի գիտական նստաշրջան, նվիրված ՍՍՀՄ կազմավորման 60-ամյակին, գեկուցումների թեզիսներ, Երևան, 1982, մայիսի 19-21:

1983

23. Հայ ազգագրություն և բանահյուսություն, նյութեր և ուսումնասիրություններ, պր.15, Արցախ [գիրք] (ներածություն, բնագրեր, ծանոթագրություններ, ցանկեր) ՀԽՍՀ ԳԱ հրատ., Երևան, 1983, 192 էջ:
24. Խ. Դադյանին ուղղված նամակներ [հրապարակում] «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», ՀՍՍՀ ԳԱ ամսագիր Երևան, 1983, №5, էջ 84-93:
25. Հայ ժողովրդական սնահավատական գրույցների դասակարգման հարցի շուրջ [հոդված] «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», ՀՍՍՀ ԳԱ ամսագիր, Երևան, 1983, №8, էջ 77-85:

1985

26. Հայ ժողովրդական հեքիաթներ [գիրք] հ. XIII Տոբուրերան (Մուշ-Տարոն) (բնագրեր, ծանոթագրություններ, ցանկեր) ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., Երևան, 1985, 616 էջ:
27. Հայրենական մեծ պատերազմը հայ ժողովրդական երգերում [հոդված] «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», ՀՍՍՀ ԳԱ ամսագիր, Երևան, 1985, №4, էջ 13-21:

1986

28. Փրկված մասունքներ: Երվանդ Լալայանի 1915-1916 թթ. արշավախմբի մասին [հոդված] «Հայրենիքի ձայն», Սփյուռքահայության հետ մշակութային կապի կոմիտեի շաբաթաթերթ, Երևան, 1986, №15, ապրիլի 9, էջ 5:

1987

29. **Թորոս Թորամանյանի նամակները
Խաչիկ Դադյանին (1907-1919 թթ.)** [հրապարակում]
«Բանբեր Հայաստանի արխիվների», պարբերական, Երևան,
1987, № 3(79), էջ 65-74:
30. **Բ. Թողարյան. «Նշխարներ համշենահայ
քանահյուսությունից** [գրախոսություն]
«Հայրենիքի ձայն», շաբաթաթերթ, Երևան, 1987, մարտի 25,
№ 1(1129), էջ 7:
31. **Թագավորական իշխանությունը
ժառանգելու մի հնագույն սովորույթի մասին
(մեկնաբանության փորձ՝ ըստ հայ
ժողովրդական հեքիաթի մի տիպի)** [զեկուցում, թեզիսներ]
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի
հանրապետական գիտական նստաշրջան, նվիրված 1984
- 1985 թթ. ազգագրական և բնագիտական դաշտային
հետազոտությունների հանրագումարին, Երևան, 1987,
մայիսի 12-20, էջ 55-56:

1988

32. **Աֆորիզմներ. Պ. Պ. Պետրով, Յա. Վ. Բերլին** [գիրք]
(թարգմանություն ուսերենից)
«Հայաստան» հրատ., Երևան, 1989, 702 էջ:
33. **Հ. Դ. Լազարյանի նամակները
Առաքել Կոստանյանցին** [հրապարակում]
«Բանբեր Հայաստանի արխիվների», պարբերական, Երևան,
1988, № 2 (81), էջ 38-41:

1989

34. Հայ ժողովրդական ոազմի և զինվորի երգեր [գիրք]
(ուսումնասիրություն, բնագրեր, ծանոթագրություններ, ցանկեր)
ՀԽՍՀ ԳԱ հրատ., Երևան, 1989, 391 էջ:
35. Խաչիկ Վարդապետ Դադյան
(Կյանքը և գործը ըստ սկզբնաղբյուրների) [հրապարակում]
«Բանբեր Հայաստանի արխիվների», պարբերական, Երևան,
1989, № 3 (85), էջ 161-172:
36. Խ. Դադյան [հրապարակում]
«Աշխատանք», թերթ, ԼՂՀ, Մարտունի, 1989, № 94,
սեպտեմբերի 05:
37. Երկու լուսանկար՝ երկու մասունք [հոդված-ակնարկ]
«Հայրենիքի ձայն», շաբաթաթերթ, Երևան, 1989, № 11 (1262):

1990

38. Ականատեսը Վան քաղաքի քանանյա
անցքերի մասին (1877-1897 թթ.) [հրապարակում]
«Բանբեր Հայաստանի արխիվների», պարբերական, Երևան,
1990, № 1 (86), էջ 43-66:
39. Կոչ Օվսաննա Ղարաբաղին [հրապարակում]
(ՂՕԿ -ի վերաբերյալ)
«Երեկոյան Երևան», օրաթերթ, 1990, № 4, հունվարի 05:
40. Կոմիտասի «Վարանդայի գութաներգը» [հոդված]
«Աշխատանք», թերթ, ԼՂՀ, Մարտունի, 1990, № 5, հունվարի 13:
41. Մարգարիտ Գրիգորյան-Սպանդարյան.
բանահավաք-բանասեր [հոդված]
«Խորհրդային Ղարաբաղ», օրաթերթ, ԼՂՀ, Ստեփանակերտ
1990, № 44, մարտի 25, էջ 4:

42. **Устное народно-поэтическое творчество Арцаха**
(обзор, на рус.яз.) [статья]

«Вестник общественных наук АН Армении», журнал, Ереван,
1990, №7, сс. 27-35.

43. **Իշխան (կյանքը և գործը)** [հոդված]

«Աշխատանք», թերթ, ԼՂՀ, Մարտունի, 1990, №87, օգոստոսի 14:

44. **Հայ ժողովրդագիտության ոահվիրան**
(Ծննդյան 150-ամյակի առթիվ) [հոդված]

«Խորհրդային Ղարաբաղ», օրաթերթ, Ստեփանակերտ, 1990,
№244, նոյեմբերի 17:

1991

45. **Արցախի բառ ու բանը**
(տեսություն և բնագրեր) [հրապարակում]

«Կանչ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1991, № №11, 17, 26:

46. **Մ. Շահինյան, Ոսկերույրը** [հրապարակում]
(թարգմ. ռուսերենից)

«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1991, №42, մարտի 06, էջ 7:

47. **Յո՛ երթանք** [հոդված]

«Ազատամարտ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1991, №17, էջ 15:

48. **Միսաք Տեր-Դանիելեան (Արամայիս)**
(Կյանքը և գործը) [հոդված]

«Ազատամարտ», շաբաթաթերթ, 1991, 5-12 սեպտեմբեր, №27,
էջ 8-9:

49. **Հուշեր Հովհ. Թումանյանի մասին**
(Մ. Տեր-Դանիելյան) [հրապարակում]

«Գրական թերթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1991, №18:

50. **Նշխարներ արցախի բանահյուսության** [գիրք, խմբագրում]

Երևանի համալսարանի հրատ., Երևան, 1991, 398 էջ:

51. **Լազարյանների գինվորական փառքը** [հրապարակում]
«Բանբեր Հայաստանի արխիվների», պարբերական, Երևան,
1991, № 3(91), էջ 218-226:
52. **Տիգրան Նազարյանի նամակները
Կոստանդին Մելիք-Շահնազարյանին** [հրապարակում]
«Լրաբեր հասարակական գիտությունների», ՀՀ ԳԱԱ
ամսագիր, Երևան, 1991, № 4, էջ 164-175:
53. **Ա. Կիսիբեկյանի հուշերից
«Դու իմ ոտքին տեղ արա... »** [հրապարակում]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1991, № № 35-36, 40, 41:
54. **Արամայիս (Մ. Տեր-Դանիելյան)** [հրապարակում]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1991, № № 38, 39:
55. **Ղարաբաղի դահիճը
(Խոսրով բեկ Սուլթանովի մասին)** [հրապարակում]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1991, № № 38, 39:
56. **Դրոն Ղարաբաղում** [հրապարակում]
«Ազատամարտ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1991, № 38, նոյեմբեր
21-27:

1992

57. **Տ. Նազարյան, «1925, սեպտեմբեր, Շուշի»**
(հատվածներ օրագրից) [հրապարակում]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1992, № № 2-5:
58. **Ջորավար Հովհաննես Նազարյան
(կյանքը և գործը)** [հոդված]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1992, № 9, մարտի 13, էջ 5:
59. **Գրիգոր բեկ Փիրումյան** [հոդված]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1992, № 11, մարտի 27, էջ 4:
60. **Ապրելու ապրիլ** [հրապարակում]
(գվարճախոսություններ Ղարաբաղից՝ մշակումներ)
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1992, № 12, ապրիլի 3, էջ 8:

61. «Գանձասարը» Արցախում ^Ո [հոդված]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1992, №21, հունիսի 5, էջ 8:
62. Զորավար Արշակ Տեր-Ղուկասյան
(կյանքը և գործը) [հոդված]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1992, №26, հուլիսի 10, էջ 4:
63. Զորավար Միքայել Տարիելի Լորիս-Մելիքյան [հոդված]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1992, №33, օգոստոսի 28:
64. Զորավար Բեհբուտ Շելկոժնիկյան [հոդված]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1992, № 43, նոյեմբերի 6, էջ 4:
65. Աբրահամ Կիսիբեկյան (մոռացված անուններ)
(կյանքը և գործը) [հոդված]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, 1992, №38, հոկտեմբերի 2, էջ 4-5:
66. Գրիգոր Միրզաբեկյան (Մածուն Խեչո) [հոդված]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1992, հոկտեմբերի 16, էջ 4:
67. Ես պիտի նկարեմ Ղարաբաղի հաղթանակի առաջին օրը
(Յվետանա Պասկալևայի վավերագրական նոր ֆիլմի
ցուցադրման կապակցությամբ) [հոդված-ակնարկ]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1992, նոյեմբերի 20, էջ 8:
68. Դալի Ղազարը Ղարաբաղում [հրապարակում]
«Ազատամարտ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1992, №15:

1993

69. Ազգային-ազատագրական պայքարի
հին ու նոր երգեր [հրապարակաշար]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1993, № №1-32:
70. Թումաս (Թորգոմ, Թուման) Թումանյանի (Թումյան)
նամակները հարազատներին [հրապարակում]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1993, մայիսի 28:
71. Հինգ տարի առաջ [ակնարկ]
«Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1993, №28(164), հուլիսի 23, էջ 1:

- 72.** Օսնիկ Դերձակյան (Վոսմյան), 1872-1915
 «Հիշատակագիր՝ մատուցված Վանի կուսակալ
 Ճեվտեթ-բեյին 21/1-1914թ.» [հրապարակում]
 «Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1993, № 29, հուլիսի 30, էջ 4:
- 73.** Ա. Պոպոյանի հուշերը Գետաշեն-Բանանցի
 ինքնապաշտպանության մասին
 1918 - 1920թթ.) [հրապարակում]
 «Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1993, № 30, օգոստոսի 6, էջ 4:
- 74.** Քչերից մեկը [հրապարակում]
 (Ս. Կուկունյանի մասին՝ Մ. Տեր-Դանիելյանի հուշերից)
 «Ուրբաթ», շաբաթաթերթ, Երևան, № 32, 1993, օգոստոսի 20,
 էջ 1, 6:

1994

- 75.** Снова в Арцахе. Тропами
 фронтовых биографий [очерк-статья]
 «Азатамарт», газета, Ереван, 1994, № 12, 29 марта–4 апреля, ст. 7.
- 76.** Մեկ օր «բռնազաւթած» հողում [հոդված-ակնարկ]
 «Ազատամարտ», շաբաթաթերթ, «Ասպար» հավելված, Երևան,
 1994, № 9, նոյեմբեր, էջ 6:
- 77.** Ճանապարհը տանում է տուն [հոդված-ակնարկ]
 «Ազատամարտ», շաբաթաթերթ, Երևան, 1994, № 14, էջ 11:
- 78.** Ծովակալ Հովհաննես Իսակով [հոդված]
 «Ազատամարտ», շաբաթաթերթ, «Ասպար» հավելված, Երևան,
 1994, № 7:
- 79.** Ծովակալ Լազար Սերերրյակով [հոդված]
 «Ազատամարտ», շաբաթաթերթ, «Ասպար» հավելված, Երևան,
 1994, № 8, էջ 6:
- 80.** «... Положил отпустить на предмет оказания помощи»
 (Страницы нашей истории) [статья]
 «Свобода», газета, Ереван, 1994, № 30, 3-9 августа, ст. 7.

1995

①

- 81. Հայ որբերի ճակատագիրը**
(Մեծ Եղեռնի կենդանի վկաները) [գրախոսություն]
«Նպատակ», ՀՀ ԳԱԱ պաշտոնաթերթ, Երևան, 1995, №9,
հունիսի 1-15:
- 82. Ազատագրական պայքարի արտացոլումն**
արցախահայոց բանահյուսության մեջ [գեկուցում]
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի հանրա-
պետական գիտական նստաշրջան, նվիրված 1990-1994թթ.
ազգագրական և բանագիտական հետազոտությունների
արդյունքներին, Երևան, 1995, էջ 48-49:
- 83. Ղարաբաղի աստղագետը (Շուշի բերդի հիմնադրումը)**
(ռուս. վերահրատ. առթիվ) [գրախոսություն]
«Նպատակ», ՀՀ ԳԱԱ պաշտոնաթերթ, Երևան, 1995, №18,
նոյեմբերի 16-30, էջ 2:

1996

- 84. Երվանդ Լալայանն ազգագրագետ**
(համահեղ. Ա. Նազինյան) [գեկուցում, թեգիսներ]
ՀՀԳԱԱ ՀԱԻ, Հայաստանի Պատմության պետական
թանգարան, «Ազգագրական հանդես»-ի 100-ամյակը,
նստաշրջանի թեգիսներ, 1996, էջ 6-7:
- 85. Արցախը կանչում էր Անդրանիկին** [գրախոսական]
«Եղիցի լույս», Արցախի գրողների միության պաշտոնաթերթ,
Ստեփանակերտ, 1996, №1-2, հունվար-փետրվար, էջ 2-3:
- 86. Ազատագրական պայքարի արտացոլումը**
Արցախի ժողովրդական երգերում [հոդված]
«Պայքար», ամսագիր, Երևան, 1996, №5-6, էջ 43-46:
- 87. Ազատամարտի արտացոլումը Ղարաբաղի**
ժողովրդական բանահյուսության մեջ [հոդված]
«Լրաբեր հասարակական գիտությունների», ՀՀ ԳԱ ամսագիր,
Երևան, 1996, №3, էջ 135-145:

1997

88. Հայ եկեղեցու և մշակույթի նվիրյալը
(Վարուժան Բյուսեյանի մասին) [հոդված]
«Գիտություն», ՀՀ ԳԱԱ թերթ, Երևան, 1997, №1, հունվարի 1-15,
էջ 2:
89. Հովսեփ Օրբելու բանագիտական
գործունեությունը [հոդված]
«Պայքար», ամսագիր, Երևան, 1997, №2, էջ 53-54:
90. Հայ ժողովրդական զվարճախոսությունները [զեկուցում]
«Հայ ժողովրդական մշակույթ» IX հանրապետական գիտական
նստաշրջան, զեկուցումների հիմնադրույթներ, Երևան, 1997,
էջ 33:

1998

91. Տիկրանը քաղաքը չի սիրում...
և այլ զվարճախոսություններ [հրապարակում]
«Պլյը Պուլի», ԼՂՀ Գրողների միության երգիծական հանդես,
Ստեփանակերտ, 1998, №1-2, էջ 4:
92. Արցախյան ազատամարտի արտացոլումը հայ
ժողովրդական երգերում (ըստ 1988-1996 թթ.
Արցախում գրի առած նյութերի) [հոդված]
«Ազգ, պետություն, բանակ», ժողովածու, Երևան, 1998, էջ 155-163:
93. Լ.Մելիք-Շահնազարյան, Ադրբեջանի ռազմական
հանցագործությունները Լեռնային Ղարաբաղի
հանրապետության խաղաղ բնակչության դեմ [գիրք]
(թարգմանություն ուսերենից) Երևան, 1998, 207 էջ:

1999

94. Հայ ժողովրդական հեքիաթներ,
Վան-Վասպուրական [գիրք]
(առաջաբան, բնագրեր, ծանոթագրություններ, ցանկեր)
ՀՀ ԳԱԱ հրատ., Երևան, 1999, 592 էջ:

95. Խաչիկ ծ. վարդապետ Դադյանի
ժողովրդագիտական-բանահավաքչական
գործունեությունը [հոդված]
«Հանդես ամսօրեայ», Վիեննա, 1999, № № 1-12, էջ 387-402:
96. Վափերազրեր 1, Лео. «О путях в Армении и об
оборонительных средствах этой страны» [հրապարակում]
Составители А. Газиян, А. Калантарян
ՀՀ ԳԱԱ ՀԱԻ, Երևան, «Գիտություն» հրատ., Երևան, 1999,
24 էջ:
97. Ճարտարապետ Թ. Թորամանյանի դիմումը
Առաջին համաշխարհային պատերազմում
հայ ժողովրդի կրած վնասները քննող
հանձնաժողովին՝ 1918թ. ապրիլին թուրքական
արշավանքի հետևանքով իր կրած
կորուստների վերաբերյալ [հրապարակում]
«Պատմա-բանասիրական հանդես», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական,
Երևան, 1999, № 2-3, էջ 388-396:
98. Նիկիտա Դաստակյան [գրախոսություն]
(հուշերը՝ ֆրանսերեն)
«Ազգ», թերթ, Երևան, 1999, սեպտեմբերի 20:
99. Բանահյուսական առանձնահատկությունների
դրսևորումները Համո Սահյանի
քնարեգության մեջ [զեկուցում, թեզիսներ]
Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի «Հայ
ժողովրդական մշակույթ, X» (ազգաբանություն -
բանագիտություն) հանրապետական գիտաժողով, նվիրված
ինստիտուտի հիմնադրման 40-ամյակին, Երևան, 1999, էջ 49-50:
100. Եղիշե Իշխանյան. «Լեռնային Ղարաբաղը
1917-1920 թթ.» [գրախոսություն]
«Ազատ Արցախ», թերթ, Ստեփանակերտ, 1999, № 129,
Նոյեմբեր, էջ 6:

2000

- 101. Административный передел
внутренних границ Закавказья** [публикация]
«Вестник общественных наук» НАН РА, Ереван, 2000, №1,
сс. 211-221.
- 102. Письма Католикоса всех армян
Вазгена I председателю
Совета министров СССР Н. А. Булганину.** [публикация]
«Историко-филологический журнал» НАН РА, Ереван, 2000, №2,
сс. 249-255.
- 103. Նոր փաստաթղթեր Խաչիկ ծ. վարդապետ
Դադյանի հնագիտական գործունեության
վերաբերյալ** [հրապարակում]
«Էջմիածին», ամսագիր, Էջմիածին, Ը 2000, օգոստոս,
էջ Ը 81-84:

2001

- 104. Վավերագրեր 2,
Ավետիս Քահանա, «Ժամանակագրություն»,
Քաջբերունի, «Բազմամիլիոն ժառանգություն»
Կազմողներ՝ Ա. Ղազիյան, Ա. Քալանթարյան** [հրապարակում]
ՀՀ ԳԱԱ ՀԱԻ, «Մուղնի» հրատ., Երևան, 2001, 116 էջ :
- 105. Հայ ժողովրդական բանահյուսությունն
ու բանագիտությունը «Հանդես ամսօրյայի»
էջերում** [հոդված]
«Էջմիածին», ամսագիր, Էջմիածին, Ե 2001, մայիս, էջ Ե 127-133
«Բազմավեպ» հանդես, Ս. Ղազար, Վենետիկ, թիվ 1-4 2001, էջ
212-220:
- 106. Արցախի հոգևոր թեմի պատմությունը
վավերագրերում (1813-1933 թթ.)** [գրախոսություն]
«Էջմիածին», ամսագիր, ԺԲ 2001, դեկտեմբեր, էջ ԺԲ 102-108:

- 107. Քաջբերունու բանահավաքչական գործունեությունը** [հոդված]
«Հանդես ամսօրեայ», հայագիտական ուսումնաթերթ, Վիեննա, 2001, թիվ 1-12, էջ 457-466:
- 108. Ազոավի պաշտամունքի հետքերը հայ ժողովրդական ավանդություններում** [հոդված]
«Հայոց սրբերը և սրբավայրերը, ակունքները, տիպերը, պաշտամունքը» ժողովածու ՀՀ ԳԱԱ ՀԱԻ, «Հայաստան» հրատ., Երևան, 2001, էջ 134-138:
- 109. Ազգագրություն և բանահյուսություն, «Քյավառ»:** (Քյավառ քաղաքի պատմությունը) [հոդված]
Խմբ., հրատ. խորհրդի անդամ
Երևան, «Զանգակ»-97 հրատ., 2001, էջ 174-207:

2002

- 110. Требуются новые подходы** [статья]
Соавт. Ким Каграманян
«Голос Армении», газета, Ереван, 2002, 28 мая, № 55, ст. 1.
- 111. Диск солнца между двумя горами** [счерк]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2002, 26 ноября, ст. 6.
- 112. Մտքի հրավառություն, Ալբերտ Միքայելյան, Միքայել Մարդույան** [գրքի խմբագր.]
Նախաբան
Երևան, «Զանգակ-97», 2002, 271 էջ:
- 113. Անին XX դարի 20-ական թվականներին** [հոդված, թեզիսներ]
Համահեղ.՝ Ա. Քալանթարյան
Գիտաժողովի թեզիսներ «Անիի Մայր տաճարի օծման 1000-ամյակը», Երևան, 2002, էջ 53-54:

- 114. Նիկողայոս և Հայկ Ադոնցների նամակներն Արշակ Սաֆրաստյանին** [հրապարակում]
«Բանբեր Հայաստանի արխիվների», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական, 2003, № 2 (102), էջ 51-55:
- 115. Հայերի կոտորածները Բաքվի և Ելիզավետպոլի նահանգներում 1918-1920 թթ.** [գիրք]
Փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածու
Ներածություն, բնագիր, ծանոթագրություններ, ցանկեր կազմ.
Սոնյա Միրզոյան, Ալվարդ Ղազիյան
ՀՀ Պատմության արխիվ, Երևան, 2003, 523 էջ:
- 116. Գևորգ Ե Կաթողիկոսի հայրապետական գնահատությունը Անատոլ Ֆրանսին** [հրապարակում]
«Էջմիածին», ամսագիր, Էջմիածին, Գ-Դ 2003, մարտ-ապրիլ, էջ Գ-Դ 170-173:
- 117. Գիտությանը՝ նվիրումով** [հոդված]
(Սարգիս Հարությունյանի ծննդյան 75-ամյակը)
«Գրական թերթ», Երևան, 2003, № 32 (2729), հոկտեմբերի 3, էջ 7:
- 118. Արժեքավոր նվեր** [գրախոսական]
«Թագավորի երագները» հեքիաթների ժողովածու
«Ազգ», թերթ, Երևան, 2003, № 198 (2883), 30 հոկտեմբերի, էջ 6:
- 119. Սարգիս Հարությունյան (Բազմավաստակ գիտնականի ծննդյան 75 -ամյակի առթիվ)** [հոդված]
«Պատմա-բանասիրական հանդես», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական, Երևան, 2003, № 3 (164), էջ 289-293:
- 120. Սարգիս Բարդուղիմեոսի Հարությունյան կենսամատենագիտություն** [գիրք]
(ներածություն, մատենագիտություն)
Երևան, «Մուղնի» հրատ., 2003, 48 էջ:

121. Աղբբեջան [հոդված]
Համահեղ. Լ. Մելիք-Շահնազարյան
«Հայ սփյուռք հանրագիտարան», Երևան, 2003, էջ 17-29:

2004

122. «...Но в Карабахе войн не станет меньше» –
свидетельствуют письма убийц и мародёров после
Шушинской резни 1920 г.
Письма публикуются впервые. [публикация]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2004, №32 (19 119), 30 марта,
ст. 1.
123. Кондак Геворка V.
Во имя процветания национальных институтов. [публикация]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2004, №35 (19 122), 6 апреля,
ст. 1.
124. Доклад Никогайоса Адонца, читанный
на съезде инородцев (ноябрь, 1905 г.)
Соавтор Соня Мирзоян [публикация]
«Вестник архивов Армении», журнал, Ереван, 2004, №1(103),
сс. 37-40.
125. Բարձրի հայոց բանահյուսությունը
Համահեղ. Ս. Ա. Վարդանյան [գիրք]
Կազմ., ներած., բառարան, ծանոթագր., ցանկեր
ՀՀ ԳԱԱ ՀԱԻ, Երևան, «Զանգակ-97» հրատ., Երևան, 2004,
380 էջ:
126. Արտաշես Մկրտիչի Նազինյան
կենսամատենագիտություն [գիրք]
Պատ. խմբագիր
Երևան, «Մուղնի» հրատ., 2004, 62 էջ:
127. Աշուղ Ապա «Զարմանք է աշխարհ»,
երգեր և բանաստեղծություններ [գիրք]
(խմբագր., ներածություն)
Երևան, 2004, 160 էջ:

- 128. Մարտունի քաղաքի բանահյուսությունը** [հոդված]
«Մարտունի» (Մարտունի քաղաքի պատմությունը), գիրք
(խմբ., հրատ. խորհրդի անդամ)
Երևան, 2005, էջ 197-206:
- 129. Լեո Կամսարը և նրա «Քրդական մտքեր
Ալաշկերտե» ձեռագիրը** [հրապարակում]
«Բանբեր Հայաստանի արխիվների», պարբերական, Երևան,
2005, № 1(105), էջ 63-70:
- 130. Էջեր Արշակ Սաֆրաստյանի և Սիմոն
Վրացյանի նամակագրությունից** [հրապարակում]
«Բանբեր Հայաստանի արխիվների», պարբերական
Երևան, 2005, № 2(106), էջ 84-86:
- 131. Ստեփան Կանայան (1860 1937)** [հոդված]
«Նշանավոր ճեմարականներ», պրակ Ա
Մայր Աթոռ Ս.Էջմիածին, 2005, էջ 293-300:
- 132. 1920 թ. Շուշվա մարտյան ողբերգության
ականատեսի «Հուշագրությունից»** [հրապարակում]
«Պատմա-բանասիրական հանդես», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական
Երևան, 2005, № 1(168), էջ 275-283:
- 133. Потери армянского народа в годы
Первой мировой войны** [рецензия]
Сборник документов и материалов «Бюро по установлению
потерь армян от всемирной войны», сост., автор предисловия и
примечаний А. Закарян, Ереван, 2005.
«Историко-филологический журнал», журнал НАН РА 2005, № 1
(168), сс. 288-290.
- 134. Армянский народный эпос "Сасунские удалцы",
избранные варианты.** [рецензия]
Перевод текстов, составление и словарь-комментарии академика
НАН РА Карапета Мелик-Оганджяна, Ереван, 2004.

«Историко-филологический журнал», журнал НАН РА, 2005, № 2 (169), сс. 303-306.

135. Мариам Хатисян и четверо ее сыновей. [статья]

«Голос Армении», газета, Ереван, 2005, № 35, 07 апреля, ст 7.

136. Документы специального бюро [рецензия]

«Голос Армении», газета, Ереван, 2005, № 50, 17 мая, ст 5.

137. «Сасунские удалцы» в русском переводе [рецензия]

«Голос Армении», газета, Ереван, 2005, № 57, 02 июня, ст 7.

**138. Համո Սահյանի քնարեգության
ժողովրդական ակունքները** [հոդված]

«Պատմա-բանասիրական հանդես», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական,
Երևան, 2005, № 3 (170), էջ 77-87:

139. Ստեփան Կանայան (1860-1937)

Նշանավոր ճեմարանականներ, պր. Ա, Մայր Աթոռ Ս.
Էջմիածին, 2005, էջ 293-300:

2006

140. Очень любит петь Баха и Комитаса. [статья]

«Голос Армении», газета, Ереван, 2006, 07 марта, ст. 6.

**141. Հանրապետական գիտական նստաշրջան'
նվիրված հայ ժողովրդական մշակույթին** [հոդված]

«Պատմա-բանասիրական հանդես», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական,
Երևան, 2006, № 1 (171), էջ 332-335:

142. Три брата. [очерк]

«Голос Армении», газета, Ереван, 15 июня, 2006, с.

**143. Степан Лисициан и истоки армянской
этнографии Соавт. Т. Айрапетян** [статья]

«Голос Армении», газета, Ереван, 2006, 04 июля, с. 6.

- 144. Ղարաբաղի բանահյուսության գրառման հրատարակման պատմություն** [զեկուցում]
 «Լեոնային Ղարաբաղի հանրապետություն. անցյալը, ներկան և ապագան» միջազգային գիտաժողովի զեկուցումների հիմնադրույթներ, Ստեփանակերտ, 2006 թ., հունիսի 21-24, էջ 378-387:
- 145. Վավերագրեր Խաչիկ ծայրագույն վարդապետ Դադյանի հավաքածուից** [հրապարակում]
 «Պատմա-բանասիրական հանդես», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական, Երևան, 2006 (3), էջ 276-279:
- 146. Մի հնագույն ծեսի վերապրուկների դրսևորումները հայ ժողովրդական հեքիաթներում** [զեկուցում]
 Հայ ժողովրդական մշակույթ, XIII, Նյութեր հանրապետական գիտական նստաշրջանի, «Գիտություն» հրատարակչություն, Երևան, 2006, էջ 148-155:

2007

- 147. Հայ ժողովրդական հեքիաթներ** [գիրք]
 Երևան, «Արևիկ» հրատ, 2007, 240 էջ:
- 148. Ավետիս Ահարոնյանի 1919 թ. հուլիսի 28-ի և 30-ի նամակները Փարիզից** [հրապարակում]
 Համահեղ. Գայանե Մախմուրյան
 «Բանբեր Հայաստանի արխիվների», պարբերական, Երևան, 2007, № 1-2 (109-110), էջ 70-83:
- 149. Ազգագրություն և բանահյուսություն** [հոդված]
 Գոհար Մանուկյան, Համլետ Օհանյան, «Ավշար» (Ավշար գյուղի պատմությունը) գիրք
 Խմբ., հրատ. խորհրդի անդամ
 Երևան, «Լուսաբաց հրատարակչատուն», 2007, էջ 170-199:

150. «Սասնա ծռերի» արխիվային
մի նորահայտ պատում [գրախոսություն]
«Պատմա-բանասիրական հանդես», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական,
Երևան, 2007, №1 (174), էջ 289-293:
151. Армяне и Баку. [статья]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2007, 23 января, с.5.
152. Неутомимая. [очерк]
Статья, «Голос Армении», газета, Ереван, 2007, 7 апреля, с.7.
153. Из истории армяно-английских отношений
в 1918-1919 гг. [публикация]
«Историко-филологический журнал», журнал НАН РА, Ереван,
2007, №3 (176), с. 211–219:
154. Հայ ժողովրդական հերիաթների ազգային
յուրահատկությունների շուրջ [հոդված]
«Հայ ժողովրդական մշակույթ», XIV, Նյութեր հանրապետական
գիտական նստաշրջանի, Երևան, «Գիտություն» հր., 2007, էջ
166-171:

2008

155. Армянские дети - не собственность Блеяна. [письмо]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2008, 15 января, ст.1.
156. Интересный документ об экспедиции
братьев Маилянов (1919 г.) [публикация]
«Историко-филологический журнал», журнал НАН РА, Ереван,
2008, №2 (178), с. 244-251.
157. Родник Аво. [очерк]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2008, 12 июня, ст.4.
158. Письма Католикоса всех армян
Вазгена I Председателю Совета
Министров СССР Н.А. Булганину. [публикация]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2008, 24 июня, ст.5.

**159. Արցախյան ազատամարտի արտացոլումը
Ղարաբաղի ժողովրդական բանահյուսության մեջ** [հոդված]
(նվիրվում է Ազատամարտի 20-ամյակին)
«Կրթությունը և գիտությունը Արցախում», պարբերական,
Ստեփանակերտ, 2008, №3-4, էջ 50-58:

**160. Լեոնային Ղարաբաղի Հանրապետություն.
պետականության ակունքները** [գիրք]
Համահեղ.՝ Կ. Հ. Ղահրամանյան
Երևան, «Վան Արյան» հրատ., 2008, 72 էջ:

2009

161. Աշուղ Ջիվանի. Անհայտ երգեր [գիրք]
(խմբագիր)
Երևան, «Լուսակն» հրատ., 2009, 672 էջ:

**162. ՀՀ Տավուշի մարզի Սարիգյուղի (Սոիգեղ)
Ղազարյան տոհմի 200-ամյա պատմությունը** [հոդված]
«Տավուշ. Նյութական և հոգևոր ժառանգություն»
Հանրապետական գիտական նստաշրջանի նյութեր, Իջևան:
Երևան, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2009, էջ 140-141:

163. Ничего не изменилось. [публикация]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2010, 2 февраля.

**164. Արթուր Մկրտչյան գիտնականի
և ազգային-պետական գործչի 50-ամյակը** [հոդված]
«Վէմ», հանդես, Երևան, 2009, №3, հոկտ.-դեկտ., էջ 141-144:

165. Թյունի ամունց ճղոպրին [ակնարկ]
«Ապառաժ», ՀՅԴ Արցախի կկ-ի պաշտոնական շաբաթաթերթ,
Ստեփանակերտ, 2009, №22, 17-31 դեկտեմբեր:

**166. Հայ ժողովրդական հեքիաթներ, հ. XVI
(Վասպուրական)** [գիրք]
Համահեղ.՝ Ա. Նազինյան
(խմբ., նախաբան, բնագրեր, ծանոթագրում, ցանկեր)
Երևան, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2009, 601 էջ:

- 167. Հ. Հովսեփյան, Ղարադաղի հայերը,**
հ. II Բանահյուսություն [գիրք]
(պատ. խմբագիր, Խմբագրական խորհրդի անդամ)
Երևան, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2009, 643 էջ:

2010

- 168. Արևմտահայոց հոգևոր գանձերի փրկության**
հերոսական փորձը, [հոդված]
Ե. Լալայանի արշավախմբի գործունեության մասին
(1915թ. Սեպտեմբեր-1916թ. մարտ)
Համահեղ. Լիլիթ Մկրտումյան
«Վէմ» համայնական հանդես, Երևան, 2010, №1, հունվ.-մարտ,
էջ 106-112:
- 169. К публикации статьи А. А. Мкртчяна**
«О топонимии Нагорного Карабаха». [рецензия]
«Историко-филологический журнал», журнал НАН РА, Ереван,
2010, №2(184), сс. 247-251.
- 170. Սերգեյ Վարդանյան. Կրոնափոխ համշենահայերի**
բարբառը, բանահյուսությունը և երգարվեստը
(նյութեր և ուսումնասիրություններ),
Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2009, 428 էջ: [գրախոսություն]
«Պատմաբանասիրական հանդես», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական,
Երևան, 2010, №2 (184), էջ 276-278:
- 171. Документы из архивов Азербайджана** [публикация]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2010, 1 июня, ст.5.
- 172. Речь пока о подсчете потерь.** [статья]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2010, 1 июля, ст.6.
- 173. Включая личные полевые материалы**
(об Артуре Мкртчяне) [статья]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2010, 29 июля, ст.5.

174. Աբրահամ Կիսիբեկյանի հուշագրությունից [հրապարակում]
«Պատմա-բանասիրական հանդես», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական
2010, №3(185), էջ 251-255:

**175. Համակուրսեցի բանասերներ. 60-ականների
50-ամյակը (ժողովածու)** [հոդվածներ]
– Ճակատագրի անխուսափելիության մոտիվը հայ ժողովրդական
հեքիաթներում (էջ139-150)
– Արցախյան ազատամարտի արտացոլումը Ղարաբաղի
ժողովրդական բանահյուսության մեջ (էջ 151-160)
ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2010, 272 էջ:

2011

**176. Донесение о деятельности армянских
общественных организаций в США
(1945-1947 гг.)** [публикация]
«Историко-филологический журнал», журнал НАН РА, Ереван,
2011, №1 (186), էջ 302-308.

**177. Գնդապետ Մազմանյանը ժողովրդական
երգերում** [հոդված]
«Պատմաբանասիրական Հանդես», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական,
Երևան, 2011, №2(187), էջ 105-112

**178. Արև-արեգակի պաշտամունքի վերապրուկները հայ
ժողովրդական հեքիաթի մի տիպում** [հոդված]
«Պատմաբանասիրական Հանդես», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական,
Երևան, 2011, №3 (188), էջ 208-212

**179. Երգիծական գրույցներ և զվարճախոսություններ
(Հայ ժողովրդի հոգեշահ և երգիծական գրույցներ)** [գիրք]
Երևան, «Արևիկ» հրատ, 2011, 160 էջ:

180. Աբրահամ Կիսիբեկյան, Հուշեր (2 հատորով) [գիրք]
Պատ. խմբագիր
Երևան, «Առասպել Ինդեքս» հրատ., 2011, հ.1՝ 519 էջ, հ.2՝ 606 էջ:

2012

181. Հայ ժողովրդական հերիաթներ, XVII (Մոկս) [գիրք]
(խմբագիր)
Երևան, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2012, 840 էջ:
182. Վ. Այվազյան, «Հայկի աներևակայելի
ճանապարհորդությունը նախնյաց երկիր», գիրք [հոդված]
(խմբագր. նախաբան)
Երևան, 2012:
183. Устное народное творчество [статья]
Соавт. С. Б. Арутюнян.
«Армяне», книга, серия «Народы и культуры» РАА
Ин-т этнологии и антропологии им Н. Н. Миклухо-Маклая РАН
Москва, 2012, «Наука», сс. 387-395.

2013

184. В знак благодарности арабскому миру [письмо]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2013, 22 января, ст. 5.
<http://ga2.lgb.ru/ru/20357/society/24098/>
185. Цель непонятна до сих пор. Заселение
Закавказья турками-кочевниками. [публикация]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2013, 25 мая.
<http://ga2.lgb.ru/ru/20408/society/26976/>
186. О чем писал генерал-губернатор Султанов [публикация]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2013, 02 апреля, ст. 5.
<http://ga2.lgb.ru/ru/20386/society/25774/>
187. Вопреки декрету «О турецкой Армении» [публикация]
Декларация Московского армянского комитета
«Голос Армении», газета, Ереван, 2013, 01 августа, ст. 3.
<http://ga2.lgb.ru/ru/20436/society/28492/>

- 188. Один вектор всех времен**
 О намерении Российского царского Двора
 восстановить армянскую государственность [публикация]
 «Голос Армении», газета, Ереван, 2013, 4 июля, ст. 4.
<http://ga2.lgb.ru/ru/20436/society/28492/>
- 189. Սարգիս Կուկունյանը ժողովրդական երգերում**
 (մահվան 100-ամյա տարելիցի առթիվ) [հոդված]
 «Պատմաքանասիրական Հանդես», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական,
 Երևան, 2013, № 3 (194), էջ 103-110:
http://hpj.asj-oa.am/5895/1/9._Al._Ghaziyan.pdf
- 190. Կիմ Ղահրամանյան, Արցախ. խեղաթյուրված
 և անտեսված հարցեր** [գիրք]
 (խմբագիր)
 Երևան, «Դավ» հրատ., 2013, 204+16 էջ:
- 191. Թովմաս Պողոսյան, Աշուղ Ջիվանու
 քանաստեղծական աշխարհը** [գիրք]
 (պատ. խմբագիր)
 Երևան, «Առասպել Ինդերս» հրատ, 2013:

2014

- 192. Թուման (Թորգոմ) Թումյան (Թումանյան)**
 (գոհվելու 110-ամյակի առթիվ) [հրապարակում]
 «Պատմաքանասիրական Հանդես», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական
 Երևան, 2014, № 1 (195), էջ 265-273
- 193. Жемчужина Карабаха** [очерк]
 (О карабахской лошади)
 «Голос Армении», газета, Ереван, 2014, 18 марта, ст. 6.
<http://golosarmenii.am/obshchestvo/zhemchuzhina-karabakha-22783.html>
- 194. Хранительница карабахского фольклора** [очерк]
 (М. Григорян-Спандарян)
 «Голос Армении», газета, Ереван, 2014, 29 марта, ст. 6.

- 195. История в судьбе и судьба в истории** [статья]
(Г. А. Газарян)
«Голос Армении», газета, Ереван, 2014, 21 июня, ст. 6.
<http://golosarmenii.am/article/24055/pismo-rodnyum-o-zhizni-i-smerti>
- 196. Нестор Кавказской истории (В. А. Потто)** [статья]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2014, 13 ноября.
<http://golosarmenii.am/article/25801/nestor-kavkazskoj-istorii>
- 197. Русский генерал армянской армии** [статья]
(Е. Е. Вышинский)
«Голос Армении», газета, Ереван, 2014, 29 ноября, ст. 6.
<http://golosarmenii.am/article/26017/russkij-general-armyanskoj-armii>

2015

- 198. «Не считите меня отсутствующим»** [письмо]
(памяти К. Каграманяна)
«Голос Армении», газета, Ереван, 2015, 27 января, ст. 5.
<http://golosarmenii.am/article/26462/ne-sochtite-menya-otsutstvuyushhim>
- 199. Հարություն Մինասյան. Օսմանյան կայսրությունում, Թուրքիայի Հանրապետությունում և հարակից տարածքներում բռնաճնշումների և ցեղասպանության ենթարկված հայ բժիշկներ:**
Համառոտ կենսագրական բառարան,
Երևան, «Լուսարաց», 2014, 520 էջ [գրախոսական]
«Պատմաբանասիրական հանդես», ՀՀ ԳԱԱ պարբերական,
Երևան, 2015, №1 (198), էջ 295-296:
- 200. Արևմտահայոց պայքարի Արցախի գավառները** [գիրք]
Երևան, 2015, «Առաքել Իսկերյան» հրատ., 252 էջ:
- 201. Герой Сардарапата Мовсес Силикян** [статья]
«Голос Армении», газета, Ереван, 2015, 28 мая, ст. 6.
<http://www.golosarmenii.am/article/28989/geroj-sardarapata-movses-silikyan>

202. «Я выполнял свои обязанности» [автобиограф. очерк]

«Голос Армении», газета, Ереван, 2015, 13 июня, ст. 4.
<http://www.golosarmenii.am/article/29620/ya-vypolnyal-svoi-ob-yazannosti>—

203. Ссылка на Алтай [автобиограф. очерк]

«Голос Армении», газета, Ереван, 2015, 12 декабря, ст. 4.
<http://www.golosarmenii.am/article/35782/ssylka-na-altaj>

2016

204. Մենքերիմ Շալջյան (1878-1943)

«Պատմաբանասիրական հանդես», Երևան, 2016, № 1 (201), էջ 204-211:

Ա. Ս. ՂԱԶԻՅԱՆԻ ԵՎ ՆՐԱ ՏՊԱԳՐԱԾ ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. **Հայերի կոտորածները Բաքվի և Ելիզավետպոլի նահանգներում 1918-1920 թվականներին (փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածու)**
«ԳԿ»-ի խմբագրություն
«Գարդմանի կանչ» թերթ, 2003, № 5-6 (26-27), էջ 7:
2. **Բանահավաքչության հսկան**
Է. Եսայան, «Պըլը Պուղի», ԼՂՀ գրողների միության ամենամսյա երգիծական հանդես, 2004, հուլիս, №7-8, էջ 2:
3. **Ազնիվ նվիրումով (Ալվարդ Ղազիյանի ծննդյան 75-ամյակի առթիվ)**
Թ. Հայրապետյան, Պատմա-քանասիրական հանդես, Երևան, 2005, №3 (170), էջ 284-286:
4. **Ինքնության ակունքների պահպանության գործի նվիրյալը (Բանագետ Ալվարդ Ղազիյանը 85 տարեկան է)**
Ալ. Մանասյան, Պատմաքանասիրական հանդես, ՀՀ ԳԱԱ պարբերական, Երևան, 2016, №1 (201), էջ 260- 264:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ալվարդ Ղազիյան. կյանքի և գիտական գործունեության համառոտ ակնարկ	5
Ալվարդ Ղազիյանի տպագիր աշխատանքների մատենագիտություն	10
Ա.Ս. Ղազիյանի և նրա տպագրած աշխատությունների վերաբերյալ	39

ԱԼՎԱՐԴ ՍԱՐՈՒԽԱՆԻ ՂԱԶԻՅԱՆ

ԿԵՆՍԱՄԱՏԵԼԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Սրբագրիչ՝
Հասմիկ Գալստյան

Էջադրում և ձևավորում՝
Արթուր Հարությունյան

250071

ԳԱՍ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0445384

✓ F
102287